SISÄMINISTERIÖ **KATSAUS** **O 18/2019 vp**
Rajavartio-osasto 10.9.2019
Kontra-amiraali Markku Hassinen

AJANKOHTAISET RAJATURVALLISUUSASIAT

1. Rajavartiolaitoksen organisaatio

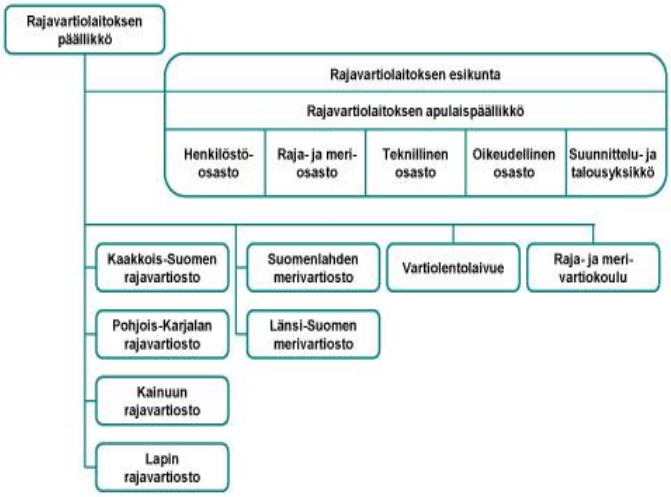

Rajavartiolaitos (RVL) on henkilöstömäärältään (n. 2700 HTV) Suomen neljänneksi suurin virasto. Organisaatio on viimeisen vuosikymmenen aikana optimoitu vastaamaan laitoksen tehtäviä ja valmiusvaatimuksia. RVL:n päällikkö johtaa laitosta sisäministeriössä. Päällikkö pitää sisäministerin tietoisena RVL:a koskevista asioista ja osallistuu näiden käsittelyyn ministeriössä.

RVL:een kuuluvat RVL:n esikunta (RVLE), neljä rajavartiostoa, kaksi merivartiostoa, vartiolentolaivue maantieteellisesti hajautettuine lentoyksiköineen sekä Raja- ja merivartiokoulu.

RVL:n apulaispäällikön johtama RVLE on samalla sisäministeriön rajavartio-osasto ja RVL:n apulaispäällikkö toimii sisäministeriön rajavartio-osaston osastopäällikkönä. Tämä organisointi on poikkeuksellinen, mutta se on osoittautunut erityisen toimivaksi ja kustannustehokkaaksi.

Tasavallan presidentti päättää eräistä RVL:n sotilaallisiin tehtäviin liittyvistä merkittävistä ja kauaskantoisista asioista. Presidentti päättää ns. sotilaskäskyasiana myös RVL:ssa palvelevan henkilön ylentämisestä upseerin, erikoisupseerin ja opistoupseerin sotilasarvoon. Presidentti voi lisäksi ottaa päätettäväkseen RVL:n päällikön tai muun sotilasesimiehen ratkaistavaksi osoitetun sotilaskäskyasian. Tasavallan presidentti tekee päätökset RVL:n sotilaskäskyasioissa sisäministerin esittelystä valtioneuvoston ulkopuolella (ns. kabinettiesittely). Asiaa esiteltäessä on RVL:n päälliköllä läsnäolo-oikeus ja oikeus lausua käsityksensä asiasta.

Tasavallan presidentti voi omasta aloitteestaan tai sisäministerin esityksestä siirtää sotilaskäskyasian valtioneuvostossa ratkaistavaksi. Tällöin presidentti päättää asiasta sisäministerin esittelystä ilman valtioneuvoston ratkaisuehdotusta. Sotilaskäskyasiaa valtioneuvostossa esiteltäessä on RVL:n päälliköllä läsnäolo-oikeus ja oikeus lausua käsityksensä asiasta.

Sisäministeri ratkaisee (RVL:n hallinnosta annetun lain mukaan) RVL:n alueellisten ja paikallisten yksikköjen ja toimintojen lakkauttamista tai supistamista koskevat asiat, jotka ovat yhteiskunnallisesti tai taloudellisesti merkittäviä. RVL:n päälliköllä on oikeus ratkaista muut RVL:ta ja sen toimialaa koskevat sisäministeriön päätettäväksi säädetyt hallintoasiat, ellei niistä ole toisin säädetty.

2. Rajavartiolaitoksen tehtäväkenttä

Rajavalvonta Suomessa toteutetaan Euroopan unionin yhdennetyn rajaturvallisuusmallin mukaisesti. Mallin keskeinen elementti on nelitasoinen maahanpääsyn malli, jossa laittoman maahanmuuton ilmiöihin vaikutetaan kolmansissa maissa, yhteistyöllä naapurimaiden kanssa, itse rajavalvonnalla sekä valvontatoimilla vapaan liikkuvuuden alueella.

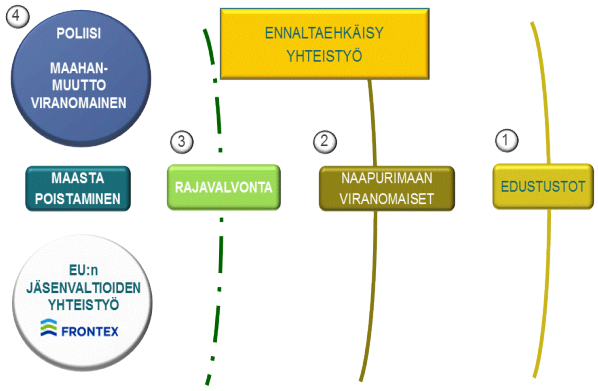

2.1. Rajojen valvonta

Rajojen valvonnalla ylläpidetään rajajärjestystä ja rajaturvallisuutta. Tarkoituksena on ehkäistä ja selvittää luvattomat rajanylitykset riskianalyysiin perustuen. Maarajalla rajojen valvontaa toteutetaan partioimalla niin erilaisilla ajoneuvoilla kuin jalkaisin ja hiihtäen. Valvonnassa käytetään apuna jälkien ilmaisemiseen koulutettuja rajakoiria. Tärkeimmillä kohdealueilla valvontaan käytetään kiinteitä ja siirrettäviä teknisiä valvontajärjestelmiä. Kiinteä valvontajärjestelmä on vanhentunut.

Merirajalla valvonnan rungon muodostaa kiinteä valvonta (tutkat ja kamerat). Tätä täydennetään merivartioasemien, vartiolaivojen ja ilma-aluksien partioinnilla. Lisäksi valvontatyössä tehdään yhteistyötä kansallisesti merellisten toimijoiden (RVL, Merivoimat, Väylävirasto ja Traficom) yhteistyönä. Tämän ns. METO-yhteistyön avulla muodostetaan kustannustehokkaasti kansallinen meritilannekuva. Valvonnan ulottuvuutta lisää aktiivinen kansainvälinen yhteistyö.

Alueellisen koskemattomuuden valvonta ja turvaaminen on kiinteä osa rajaturvallisuuden ylläpitämistä ja sitä tehdään päivittäin partioinnin yhteydessä maalla ja merellä. Rajavartiolaitos vastaa alueloukkausten esitutkinnasta.

2.2. Rajatarkastukset

Rajavartiolaitos vastaa henkilöiden rajatarkastuksista rajanylityspaikoilla EU-lainsäädännön mukaisesti.

Rajatarkastuksilla tarkoitetaan rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi suoritettavia rajanylityksen tai sen aikomuksen perusteella toteutettavia henkilön sekä hänen tavaroidensa ja kulkuneuvonsa tarkastamista ja henkilöiden kuulemista. Rajatarkastusten tarkoituksena on varmistaa, että henkilöt ja heidän kulkuneuvonsa sekä heidän hallussaan olevat esineet voidaan päästää jäsenvaltioiden alueelle tai pois sieltä.

Rajatarkastus toimitetaan rajanylityspaikalla tai liikenteen sujuvuuden turvaamiseksi tai muusta perustellusta syystä julkiseen liikenteeseen käytettävässä kulkuneuvossa ja muussa paikassa.

2.3. Rikostorjunta

Rajaturvallisuuden ylläpitämiseen liittyvän RVL:n rikostorjunnan tavoitteena on ehkäistä, paljastaa ja selvittää erityisesti RVL:n valvoman Schengen-ulkorajan ylittäviä laittomaan maahantuloon liittyviä rikoksia tiiviissä yhteistyössä muiden viranomaisten, erityisesti poliisin kanssa. RVL:lla on erityisosaamista laittoman maahantulon, sen järjestämisen, valtionrajarikosten, asiakirjaväärennysten, ihmiskaupan ja metsästysrikosten tutkinnassa.

Poliisin, Tullin ja RVL:n yhteistyö (PTR-yhteistyö) on kansainvälisestikin ainutlaatuinen rakenne. Sen avulla koordinoidaan ja kohdennetaan PTR-viranomaisten rikostorjuntatoimia sekä suoritetaan yhteistä rikostiedustelua ja -analyysia. RVL on sijoittanut PTR-rikostiedusteluyksiköihin yhteensä yhdeksän rajavartiomiestä.

RVL huolehtii omassa valvontatoiminnassaan esille tulleista suppeaa esitutkintaa edellyttävistä asioista. Laitos tutkii epäillyt luonnonvararikokset sekä ratti- ja vesiliikennejuopumukset. Merellinen ympäristönsuojelun valvonta on kattavaa ja sitä suoritetaan mm. alusöljypäästöjen havaitsemiseksi ja todentamiseksi merialueilla sekä päästön aiheuttajan vastuuseen saattamiseksi määräämällä hallinnollinen öljypäästömaksu. RVL suorittaa myös alusöljypäästöjen esitutkinnan.

RVL tutkii myös merilain ja meriteiden sääntöjen rikkomista. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi hyvän merimiestaidon ja aluksen merikelpoisuudesta huolehtimisen laiminlyönnit kauppamerenkulussa. Lisäksi RVL alkaa valvoa rajanylityspaikoilla laajemmin tieliikennelain säännösten kuten liikennesääntöjen noudattamista.

2.4. Merialueen turvallisuus

RVL on johtava meripelastusviranomainen, joka vastaa meripelastustoimen järjestämisestä. Meripelastustoimella tarkoitetaan merialueella vaarassa olevien ihmisten etsimistä ja pelastamista, heille annettavaa ensihoitoa sekä vaaratilanteeseen liittyvän radioviestinnän hoitamista. Tässä tarkoituksessa RVL huolehtii suunnittelusta, kehittämisestä, valvonnasta sekä meripelastukseen osallistuvien tahojen toimintojen yhteensovittamisesta. Käytännön tasolla RVL johtaa meripelastustapahtumia meripelastuksen johtokeskuksista (Turku ja Helsinki) ja osallistuu omalla kalustollaan (Laivat, veneet, ilmaalukset) meripelastustehtävien suorittamiseen.

RVL tekee merialueella yhteistyötä useiden viranomaisten ja vapaaehtoisten kanssa. Tärkeimmät viranomaisyhteistyökumppanit ovat väylävirasto ja Traficom, puolustusvoimat, ympäristöviranomaiset, poliisi ja pelastuslaitokset. Vapaaehtoisista toimijoista Suomen meripelastusseura jäsenyhdistyksineen on keskeisin yhteistyökumppani.

Ympäristöonnettomuuksien operatiivinen johtovastuu merialueilla on siirretty sisäministeriölle 1.1.2019. Siirto mahdollistaa RVL:n meripelastuksen johtamisjärjestelmän hyödyntämisen myös ympäristöonnettomuuksien johtamisessa. Ympäristöonnettomuuksien torjuntaan aavalla merellä ja ulkosaaristossa käytetään Rajavartiolaitoksen ulkovar-

tiolaivoja. Rajavartiolaitoksella on kaksi Dornier-valvontalentokonetta, joita käytetään valtakunnan merialueiden ympäristövalvontaan rajavalvonnan ohella.

2.5. Sotilaallinen maanpuolustus

RVL osallistuu valtakunnan puolustamiseen ja on tärkeä osa Suomen puolustusjärjestelmää, erityisesti ennaltaehkäisykyvyn muodostamisessa. RVL valmistautuu ylläpitämään rajajärjestystä vaikeutuneessa tilanteissa vahvistamalla tarvittaessa kokoonpanoansa koulutetuilla reservi- ja varusmiesrajajoukoilla. Näiden ns. rajajoukkojen käyttö rajajärjestyksen ylläpitoon osoittaa osaltaan Suomen puolustuskykyä.

RVL antaa sotilaskoulutusta palkatulle henkilöstölleen, varusmiehille ja reserviläisille sekä vapaaehtoista asepalvelusta suorittaville naisille. Rajajoukot tuotetaan RVL:n kolmessa varusmieskoulutusyksikössä: Raja- ja merivartiokoululla Imatralla, Pohjois-Karjalan rajavartiostossa Kontiolahdella ja Lapin rajavartiostossa Ivalossa. Merellä ja rannikolla toimivien rajajoukkojen koulutus toteutetaan yhdessä Merivoimien kanssa.

RVL:n sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävät on säädetty rajavartiolaissa. Rajajoukkojen vahvuus ja rooli puolustusjärjestelmän osana saavat perusteensa Valtioneuvoston puolustusselonteosta. Valmistautuminen rajajärjestyksen ylläpitoon rajajoukoilla sekä sotilaallisten uhkien ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan edellyttää asevelvollisten koulutusta RVL:n toimenpitein. Siksi on tärkeää, että RVL:n sotilaalliseen maanpuolustukseen kuuluva itsenäinen operatiivisesti suorituskykyinen asema säilytetään nykyisellään.

RVL:n ja Puolustusvoimien yhteistyöstä ja vastuiden jakamisesta sotilaallisessa maanpuolustuksessa on sovittu sisäasianministeriön ja puolustusministeriön välisessä yhteistoimintasopimuksessa (PUHARA). Lisäksi RVLE ja Pääesikunta sekä näiden alajohtoportaat (puolustushaarat) ovat laatineet yhteistoimintatasoittain vastaavat yhteistoimintasopimukset.

3. Suomen ja EU:n rajatilanne

3.1. EU:n rajaturvallisuuden suurimmat haasteet edelleen Välimerellä

EU:n ulkorajoilla on alustavien tietojen mukaan havaittu tammi-elokuussa yli 65 000 laitonta rajanylitystä rajanylityspaikkojen ulkopuolella, kun viime vuoden vastaavana ajankohtana laittomia rajanylityksiä havaittiin noin 92 000. Laittoman maahantulon tilanteen kehitys EU:n ulkorajoilla riippuu edelleen kauttakulkumaiden toimenpiteistä laittomien rajanylitysten estämiseksi.

EU-alueelle suuntautuvan laittoman maahantulon painopiste on kuluvana vuonna ollut Itäisen Välimeren merireitillä Turkista Kreikkaan, jossa laittomia rajanylityksiä on 1.9. mennessä havaittu noin 28 000 (+ 40 %). Laittomien rajanylitysten määrän kasvu on kiihtynyt kesäkuukausina, ja elokuussa reitillä havaittiin yli 8 000 laitonta rajanylitystä. Kasvuun vaikuttavat todennäköisesti ainakin hyvät sääolosuhteet ja Turkin viranomaisten koventuneet toimet siirtolaisia kohtaan Istanbulissa.

Myös Kreikka-Turkki -maarajalla laittomien rajanylitysten määrät ovat kääntyneet kasvuun elokuussa, mutta koko vuoden osalta laittomia rajanylityksiä on havaittu vielä viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän (5 000 laitonta rajanylitystä, -53 %). Turkin viranomaiset ovat jatkaneet siirtolaisten lähtöjen estoja Turkista Kreikkaan

niin maa- kuin merirajoillakin. Tilanteen kehitys reiteillä riippuu ensisijaisesti Turkin toimenpiteistä.

Kreikasta pyritään edelleen muualle EU-alueelle erityisesti maa- ja lentoteitse. Länsi-Balkanilla havaittujen laittomien rajanylitysten määrä on kuluvana vuonna tuplaantunut viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna, kun heinäkuun loppuun mennessä laittomia rajanylityksiä on havaittu noin 5 800. Myös matkustusasiakirjaväärennysten käyttö Kreikasta lähtevillä Schengen-alueen sisäisillä lennoilla on kasvanut.

Keskisen Välimeren reitillä on havaittu 1.9. mennessä noin 5 300 laitonta rajanylitystä, mikä on 73 % vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana. Keskeiset lähtömaat reitille ovat Tunisia ja Libya. Libyassa käynnissä olevat taistelut Libyan yhtenäishallituksen (GNA) ja Libyan kansallisen armeijan (LNA) välillä eivät ole toistaiseksi lisänneet merkittävästi lähtöjä Libyasta reitille. Libyan rannikkovartiosto estää suurimman osan Libyasta tapahtuvista lähdöistä.

Italia ja useat muut jäsenvaltiot ovat pyrkineet vaikeuttamaan kansalaisjärjestöjen toimintaa reitillä kieltämällä alusten maihinpääsyn ja aloittamalla hallinnollisia/rikosoikeudellisia menettelyjä alusten toimintaan puuttumiseksi. Italia on lisäksi tiukentanut merkittävästi sanktiointia luvattomasta saapumisesta Italian vesille.

Läntisen Välimeren reitillä on havaittu 1.9. mennessä noin 14 000 laitonta rajanylitystä, mikä on 51 % vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana. Lasku johtuu Marokon viranomaisten tehostetusta toiminnasta laittomien rajanylitysten estämiseksi. Toiminnan muutos on todennäköisesti seurausta EU:n ja Espanjan lisäämästä taloudellisesta ja poliittisesta tuesta Marokolle.

IOM:n mukaan Välimerellä on kuluvana vuonna 28.8. mennessä hukkunut/kadonnut yhteensä 859 henkilöä, mikä on 45 % vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana. Suurin osa kuolonuhreista havaitaan Keskisen Välimeren reitillä (kuluvana vuonna 594).

3.2. Suomen rajaturvallisuustilanne aiempaa vaikeammin ennakoitavissa

Suomen rajatilanne on säilynyt viimeiset kolme vuotta päällisin puolin rauhallisena. Niin itärajalla, lentoliikenteessä ulkorajoilla kuin sisärajoilla tilanne on laittoman maahantulon määrien suhteen maltillinen.

Kesällä 2018 Venäjällä pelatut MM-kilpailut ja niihin liittynyt viisumivapaa matkustusoikeus ns. Fan-ID:lla lisäsivät selvästi Suomeen kohdistuvaa laittoman maahantulon uhkaa, mutta Venäjän rajavartiopalvelu toimi omalla puolellaan tehokkaasti ja esti pääosan Suomeen kohdistuvista laittoman maahantulon yrityksistä. Myös kuluvana vuonna tilanne on jatkunut rauhallisena. Tammi-elokuussa laittomia maastorajan ylittäjiä Venäjältä Suomeen on havaittu ainoastaan seitsemän viidessä eri tapahtumassa. Rajanylityspaikoilla laittomia rajanylityksiä on havaittu kuusi. Määrät ovat edellisten vuosien tasolla. Laittoman maahantulon uhka on kuitenkin edelleen kohonneella tasolla johtuen laittoman maahantulon paineesta Venäjän puolella. Kolmansien maiden kansalaisia liikehtii edelleen runsaasti Suomen vastaisella rajalla ja Venäjän rajavartiopalvelu raportoi jatkuvasti tekemistään estoista.

Ulkorajan lentoliikenteessä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Tammi-elokuussa laittomia maahantulijoita havaittiin yhteensä 18 (-50%). Näistä 12 henkilöä käytti modus operandina vääriä matkustusasiakirjoja, viidellä ei ollut matkustusasiakirjoja ja yksi henkilö käytti toiselle henkilölle kuuluvia asiakirjoja.

Ulkorajalla havaittujen laittomien maahantulijoiden lisäksi tammi-elokuussa havaittiin laillisten maahantulotapojen väärinkäyttöön liittyen 85 transit-lennoin saapunutta turvapaikanhakijaa (+70%). Turvapaikanhakijoiden yleisimmät kansalaisuudet ovat olleet Venäjä, Kuuba, Kiina ja Turkki. Transit-lentojen väärinkäyttö turvapaikan hakemiseksi jatkaa kasvuaan. Transitona saapumisen suosiota selittävät viranomaisten rajalliset keinot puuttua ilmiöön ja toisaalta asiakirjaväärennösten tehokas tunnistaminen lähtökentillä.

Laiton maahantulo Schengen-alueen kautta Suomeen on jatkunut määrällisesti maltillisena erityisesti keskeisten kauttakulkumaiden Ruotsin, Tanskan ja Saksan sisärajavalvonnasta johtuen. Ranska on ilmoittanut jatkavansa sisärajavalvontaansa 31.10.2019 ja Ruotsi, Norja, Tanska, Saksa ja Itävalta 12.11.2019 asti.

Sisärajoilla yleisin käytetty reitti ovat Schengenin sisäiset lennot, joilla on kesäkuusta 2018 saapunut Suomeen väärillä asiakirjoilla erityisesti Turkin kansalaisia (merkittävä osa gülenisteja). Myös Ruotsi-Suomi laivaliikenteessä ja Tornion kautta saapuu laittomasti jonkun verran turvapaikanhakijoita. Viro-Suomi-laivaliikenteessä havainnot ovat vähäisiä.

3.3. Itäliikenteessä pientä kasvua - e-viisumi lisää suomalaisten matkustamista Venäjälle

Itärajalla rajaliikenne on kuluvana vuonna kääntynyt maltilliseen kasvuun. Tammi-elokuussa itärajalla tehtiin noin 6,3 miljoonaa rajatarkastusta. Kasvua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna oli 4,5 %. Rajanylitysten kasvun taustalla on ennen kaikkea ruplan parantunut kurssi suhteessa euroon.

Suomalaisten osalta rajaliikenteen kehitykseen tulee vaikuttamaan Pietarin kaupungin ja Leningradin alueella 1.10.2019 käyttöön otettava Venäjän e-viisumi. E-viisumin käyttöön liittyvät yksityiskohdat eivät ole vielä selvillä, mutta itäisellä maarajalla suomalaisten rajanylittäjien määrän odotetaan kasvavan 10-25 %, mikä tarkoittaisi noin 4% kasvua kokonaisliikennemäärissä. Lento- ja laivaliikenteessä kasvun arvioidaan olevan rajatumpaa kuljetusvälineiden kapasiteeteista johtuen. Liikenteen kasvu kohdistunee etenkin lomasesonkeihin ja viikonloppuihin, joihin ajoittuu myös nykyisin itärajan vilkkain liikenne venäläisten saapuessa Suomeen lomille ja ostosmatkoille.

3.4. Lentoliikenteessä kasvava trendi jatkuu

Lentoliikenteessä vuodesta 2016 alkanut voimakas kasvu jatkuu. Helsinki-Vantaan lentoaseman ulkorajaliikenteessä rajatarkastusten määrä kasvoi tammi-heinäkuussa 9 % verrattuna vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan ollen 3,9 miljoonaa. Kasvu johtuu lähinnä Aasian liikenteen kasvusta.

Helsinki-Vantaalla ulkorajaliikenne on ollut pääosin sujuvaa rajanylittäjien voimakkaasta kasvusta huolimatta. Sujuvan rajaliikenteen turvaaminen asettaa merkittäviä haasteita RVL:n resursseille.

3.5. Rajavartiolaitos pelastaa merihädässä olevat ja torjuu merellisiä ympäristövahinkoja

Suomen lähialueen merellisessä turvallisuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Alusliikenne Suomenlahdella on säilynyt vilkkaana, mikä ylläpitää vakavan onnettomuuden riskiä. Merivartiostot ylläpitävät jatkuvaa meripelastustoimen johtamisvalmiutta sekä päivystävät jatkuvasti meripelastuksen hätäradioliikennettä.

Meripelastukseen liittyvät tehtävät lisääntyivät vuonna 2018 17,1 % edellisvuoteen verrattuna lähinnä suotuisista veneilysäistä johtuen. Vuoden 2019 ensimmäisen puoliskon aikana meripelastuksen suoritteet ovat pysyneet edellisvuoden tasolla. RVL kirjasi alkuvuonna yhteensä 757 meripelastussuoritetta, joiden kohteena oli 3 026 henkilöä. Meripelastus- ja avustustehtävistä valtaosa kohdistui aikaisempien vuosien tapaan huviveneisiin. Kaikkiin meripelastuksen hätätilanteisiin on kyetty osoittamaan apua.

Merellisten ympäristövahinkojen torjunnan johtovastuu siirtyi RVL:lle 1.1.2019 alkaen. Suomen mittakaavassa huomattava öljyvahinko havaittiin kesäkuun 20. päivä, kun Euroopan meriturvallisuusvirasto EMSA ilmoitti satelliittikuvissa näkyvän öljypäästöhavainnon Pohjois-Itämerellä. Öljypäästön torjuntaan osallistuivat kaikki kolme RVL:n ulkovartiolaivaa sekä Merivoimien öljyntorjunta-alus Halli. Rajavartiolaitos saa tapauksen rikostutkinnan päätökseen loppusyksyn aikana.

4. Rajavartiolaitosta koskevia lainsäädäntömuutoksia

Eduskunta hyväksyi marraskuussa 2018 rajavartiolain ja eräiden muiden lakien muutokset, joilla parannettiin RVL:n valmiuksia varautua ja vastata hybridiuhkiin (HE 201/2017 vp). Lakimuutokset tulivat voimaan 1.4.2019. Muutoksilla kehitettiin RVL:n normaaliolojen tehtäviä ja toimivaltuuksia siten, että RVL voi varautua sekä vastata nopeasti ja tehokkaasti turvallisuusympäristössä ilmeneviin uhkiin sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Uusi Eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskeva EU asetus tulee voimaan lokamarraskuussa 2019. Asetus vahvistaa Euroopan raja- ja merivartiovirasto Frontexin toimintakykyä. Viraston käyttöön perustetaan muun muassa operatiiviseen toimintaan tarkoitettu toimivaltainen pysyvä joukko. Vuonna 2021 käyttöön otettava joukko koostuu viraston omasta henkilöstöstä sekä jäsenmaiden pitkillä ja lyhyillä komennuksilla olevista virkamiehistä. Ensimmäisenä vuonna joukon koko on 5 000 henkilöä, mutta joukon vahvuus kasvaa 10 000 henkilöön vuoteen 2027 mennessä. Suomelle suunniteltu osallistumisvelvoite on vuositasolla 140 henkilöä.

Sisäministeriössä on käynnistymässä syksyllä 2019 esiselvitys rajavartiolainsäädännön muutostarpeista. Esiselvityksessä tarkastellaan myös RVL:n toimivaltuuksien kehittämistä normaaliolojen häiriötilanteissa siltä osin kuin säännöksissä havaitaan muutostarpeita 1.4.2019 voimaan tulleiden muutosten lisäksi.

Erityisen vaativiin turvallisuustilanteisiin tulisi voida vastata ensisijaisesti viranomaisten normaaliolojen toimivaltuuksin. Sisäministeriössä on kuitenkin tunnistettu myös eräitä valmiuslain muutostarpeita RVL:n ja muiden sisäasiainhallinnon viranomaisten toimialalla. Tämän vuoksi on tärkeää, että myös valmiuslain päivittämistä koskevaa selvitystyötä jatketaan.